

Finnwatch

Lausunto koskien suunnitelmaa OECD:n toimintaohjeisiin liittyvän kansallisen yhteyselimen uudelleenjärjestelystä

Finnwatch kiittää mahdollisuudesta kommentoida kansallisen yhteyselimen uudelleenjärjestelyä.

Yleiset huomiot

Yleisenä kommenttina toteamme, että pidämme tervetulleena ehdotusta erillisestä OECD-valituksia käsittelevästä alajaostosta. Kuten työ- ja elinkeinoministeriön taustadokumentissa todetaan, Pöyryä koskevan valituksen käsittely osoitti sen, että nykyinen YHVA on liian suuri valitukseen liittyvän monisyisen ja runsaan aineiston käsittelyyn.

Ehdotetun jaoston kokoonpanoa ja sille annettavaa lausunto-oikeutta on kuitenkin näkemyksemme mukaan muutettava, jotta varmistetaan mahdollisimman oikeudenmukainen ja poliittisista päämääristä riippumaton valitusten käsittely.

Yksityiskohtaisemmat kommentit ja konkreettiset muutosehdotukset

Taustamuistiossa OECD:n toimintaohjeita on kuvattu OECD:n ohjeistoista poikkeavalla tavalla. Liitämme tähän alkuperäisen suomenkielisen tekstin:

”Toimintaohjeilla pyritään varmistamaan, että näiden yritysten toiminta on sopuosoinnussa valtioiden harjoittaman politiikan kanssa, vahvistamaan molemminpuolista luottamusta yritysten ja niiden toimintaympäristön muodostavien yhteiskuntien välillä, edistämään ulkomaisille sijoituksille suotuisaa ilmapiiriä ja lisäämään monikansallisten yritysten osallistumista kestävän kehityksen edistämiseen.”

Finnwatch kannattaa sitä, että **yhteyselimen lausuntoa valmistelevana tahona** toimisi henkilömäärältään pienempi neuvottelukunnan alajaosto yhdessä TEM:n kanssa. Tällöin ministeriö edelleen pyytäisi neuvottelukunnalta lausuntoa käsiteltävistä tapauksista, mutta asian käsittelyyn osallistuisi harvempi ja käsittely olisi tehokkaampaa.

Finnwatch kannattaa siis kaksiportaista päätösprosessia. Yhteyselimen alajaosto valmistelisi lausunnon, mutta se esiteltäisiin neuvottelukunnalle ja hyväksyttäisiin erikseen neuvottelukunnassa ennen lausunnon luovuttamista työ- ja elinkeinoministeriölle.

Esitämme seuraavaa kursivilla merkittyä muotoiluehdotusta asetuksen pykälään 3 a:

”Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa neuvottelukunnan toimikaudeksi jaoston. Jaoston tehtävänä on antaa työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä *neuvottelukunnalle* lausunto siitä, onko yritys

menetellyt 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen toimintaohjeiden mukaisesti.”

Finnwatch esittää, että valmisteleva alajaosto koostuisi viiden sijaan kuudesta jäsenestä: puheenjohtaja (TEM), ulkoministeriön edustaja, kansalaisjärjestöjen edustaja, elinkeinoelämän edustaja, työmarkkinajärjestöjen edustaja sekä asiantuntijaryhmien edustaja. Näin jaoston kokoonpano noudattaisi myös asetuksessa määriteltyä neuvottelukunnan kokoonpanoa. Jaoston kokoonpano tulisi määrittää tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa. Esitämme seuraavaa kursiivilla merkittyä muotoiluehdotusta asetuksen pykälään 3a:

”Jaostossa on puheenjohtaja ja *viisi* muuta neuvottelukunnan varsinaista jäsentä. Puheenjohtajana toimii neuvottelukunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan neuvottelukunnan varapuheenjohtaja. *Jaoston muut jäsenet edustavat ulkoasiainministeriötä sekä elinkeinoelämän, työmarkkinajärjestöjen, kansalaisjärjestöjen ja muiden asiantuntijaryhmien edustajia.* Neuvottelukunnan varsinaisen jäsenen varajäsen toimii varajäsenenä myös jaostossa.”